

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

2023 YILI

ÜRETİMDEN SATIŞLARINA GÖRE

100 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU DEĞERLENDİRMESİ

Ender YORGANCILAR

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı

TOBB Başkan Yardımcısı

24.05.2024

VERİLERLE MAKRO EKONOMİK GÖRÜNÜM

GÖSTERGELERLE TÜRKİYE	2019	2020	2021	2022	2023
Büyüme Oranı (%)	0,9	1,9	11,4	5,5	4,5
İmalat Sanayi Büyüme Hızı (%)	-2,4	3,4	18,6	4,3	1,6
Sanayi Üretim Endeksi (Yıllık % Değişim)	-0,6	1,5	19,7	4,7	1,6
İhracat (Bir Önceki Yıla Göre % Değişim)	2,1	-6,2	32,8	12,9	0,5
İthalat (Bir Önceki Yıla Göre % Değişim)	-9	4,4	23,6	34,0	-0,5
PMI	47,5	50,0	52,1	48,2	49,8
İmalat Sanayide Teşvikli Yatırımlar-Milyon TL	158,8	305,9	304	371,9	589,0
(Toplam Teşvikler İçindeki Payı) %	57,3	69,6	68,9	59,7	51,5
Kapasite Kullanım Oranı (%)	75,9	71,9	76,6	77,2	76,3
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	21	11,2	11,8	12	19,2
Özel Sektörün Dış Borcu (Milyar \$)	245,2	230,2	232,7	239,4	251
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,1	12,0	10,5	9,4
1 Yıla Kadar Vadeli TRY Üzerinden Açılan Mevduat Faizi (%)	17,48	9,95	17,57	16,92	23,58
Tüketici Fiyat Endeksi-TÜFE (%) Yıllık Ort.	15,46	12,26	19,42	71,98	64,77
Yİ-ÜFE (%) Yıllık Ort.	18,91	12,14	43,01	128,09	44,22
Küresel Büyüme Hızı (%)	2,9	-2,8	6,5	3,5	3,2
Dünya Mal Ticareti Hacmi Büyüme Hızı (%)	0,4	-5,0	9,6	3,0	-1,2
CDS	365,9	467,3	414	654	449

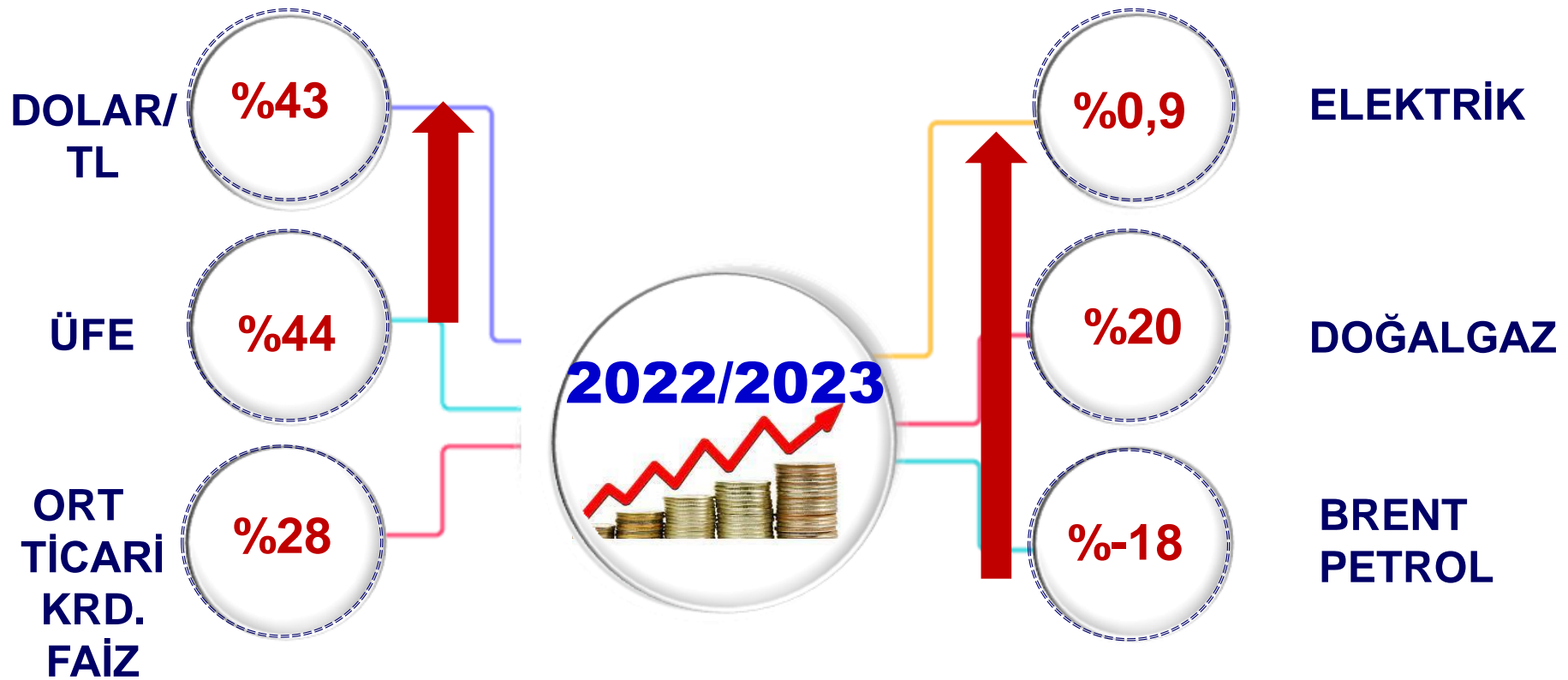

- 2023 yılının **ilk yarısı seçim ekonomisi ortamında geçerken, yılın ikinci yarısında ise seçim sonrası kurulan yeni kabine** ve ekonomi politikalarında değişim sürecine tanıklık edilmiştir.
- Yılın ilk beş ayında yüzde 8,5 düzeyinde olan **politika faizi, yıl sonunda yüzde 42,5 düzeyine** yükseltilirken, **TÜFE de 2023 yılını yüzde 64,8 ile** kapatmıştır.
- Seçim atmosferi, yüksek oranlı ücret artışları, EYT düzenlemesi, KKM uygulaması gibi nedenlere bağlı olarak **2023 yılı bütçe açığında, 2022 yılına göre 8,9 katlık artış** gerçekleşmiştir. Böylece açık 1,4 trilyon TL'ye, açığın GSYİH'a oranı da 2009 yılı düzeyi olan yüzde 5,2'ye ulaşmıştır.
- Ekonomi politikaları ve ekonomideki gelişmelere bağlı olarak Türkiye ekonomisinin yumuşak karnı olan **cari işlemler dengesi açığında kısmi bir iyileşme yaşanmış** ve cari açığın milli gelire oranı yüzde 5,1'den yüzde 4,0'a gerilemiştir.
- Türkiye ekonomisi **2023 yılında %4,5, sanayi sektörü %1** düzeyinde **büyümüştür**.
- Yeni kabine ve ekonomi politikalarındaki değişim sonucunda **CDS'ler 200 puanın üstünde gerilemiş**, bu gelişme uluslararası kuruluşların olumlu değerlendirmelerine sebep olmuş, politikaların devamı halinde not artışları 2024 yılında gerçekleşmiştir.
- Böylece ihtiyaç duyulan finansal dış kaynak girişinde artış yaşanarak, 2023 yılında toplamda 11,3 milyar dolarlık **portföy yatırım girişi olmuştur**.
- 2023 yılı **doğrudan yatırım girişi açısından olumsuz gelişmelere** sahne olmuş ve 2022 yılında 13,6 milyar dolar olan giriş **2023 yılında 10,6 milyar dolara gerilemiştir**.

- Kurların aşırı değerlenmesi de, eksik değerlenmesi de ekonomi açısından sorunludur. TL'nin değerinin içerde düşerken dışarda artmasının ihracatı olumsuz etkilediği, (%0,5 artış)
- Reel brüt ücretler %35 artarken, çalışan kişi başına verimliliğin -%0,2 civarında kaldığı,
- Finansman temini zorlaşırken, finansman maliyetlerinde çok yüksek oranlı artışların gerçekleştiği,
- Gıda fiyatlarındaki yüksek oranlı artışların (%72) asgari ücret taleplerini de artırdığı,
- İhracatçımızın içerde mevzuatlara takıldığı, dışarda vize almada sorunlar yaşadığı bir yıl olmuştur.

2022/2023 MALİYET DEĞİŞİMİ (%)

ANKETİN DEĞERLENDİRME SÜRECİ

100 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU anket çalışmamıza
42 yıldır aralıksız devam etmekteyiz.

- **Üretimi ve merkezi İzmir'de** olan firmaların **Türkiye genelindeki üretim rakamları** değerlendirilmeye alındı.
- **Üretimi İzmir dışında** olan üyelerimiz çalışmaya dahil edilmedi.
- **İzmir'de üretimi olup,** merkezi farklı şehirlerde olan firmaların sadece **İzmir rakamları** alındı.

SAYISAL OLARAK ÜRETİM İLLERİ

66

Merkezi İzmir Olup, Sadece
İzmir'de Üretimi Olan Firma Sayısı

7

Merkezi Başka İlde Olup, Sadece
İzmir'de Üretimi Olan Firma Sayısı

5

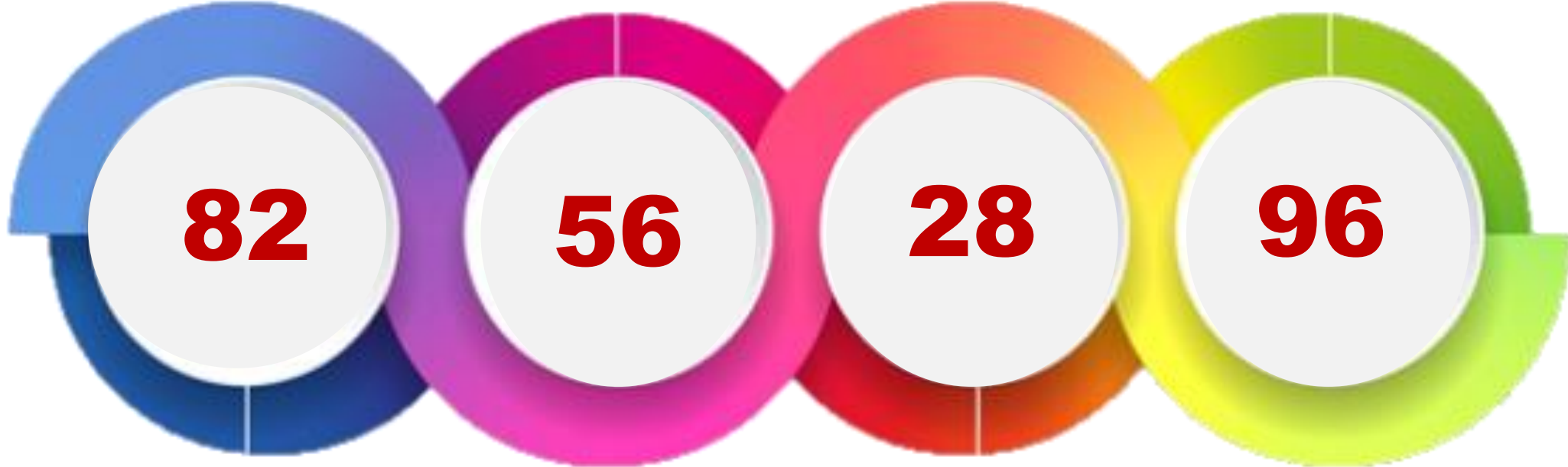
Konsolide Olan Firma Sayısı

22

Merkezi İzmir Olup, İzmir Dışında da
Üretimi Olan Firma Sayısı

11

Bir Önceki Takvim Yılında Listede Yer
Almayıp, Bu Yıl Yer Alan Firma Sayısı

**Kar
Bildiren
Firma
Sayısı**

**Ar-Ge
Gideri
Bildiren
Firma
Sayısı**

**Yabancı
Sermayeli
Firma
Sayısı**

**İhracat
Yapan
Firma
Sayısı**

ÜRETİMDEN SATIŞLARINA GÖRE İLK 10 ÜYEMİZ (MİLYON TL)

1	↔	STAR RAFİNERİ A.Ş.-ALİAĞA ŞB.	226.775
2	↔	TÜPRAŞ-İzmir Rafineri Müd. (Kons.)	153.233
3	↔	PETKİM A.Ş.	35.920
4	↔	İZMİR DEMİR ÇELİK	23.036
5	↑	PHILIP MORRIS	21.091
6	↑	ABALIOĞLU LEZİTA (Kons.)	14.370
7	↑	JTI TÜTÜN ÜRÜNLERİ	13.586
8	↓	ABALIOĞLU YAĞ SANAYİ	XX
9	↔	RAVAGO PETROKİMYA	12.483
10	↑	KARDEMİR ÇELİK SANAYİ	11.490

İlk 10 firma, 100 büyük firmanın üretimden satışlarının **%66'sını** gerçekleştirmektedir.

TEMEL GÖSTERGELERDE CARİ VE REEL DEĞİŞİM ORANI (%)

Milyon TL	2022	2023	CARİ DEĞİŞİM ORANI (2022/2023;%)	REEL DEĞİŞİM ORANI (2022/2023;%)	DOLAR OLARAK DEĞERİNİN DEĞİŞİMİ (%)
Üretimden Satışlar	606.117	796.867	31,5	-11,6	-8,3
Özkaynak	141.798	608.409	329,1	188,4	199
Borçlar	291.907	450.947	54,5	3,8	7,8
Net Satışlar	670.768	849.033	26,6	-14,9	-11,7
Bilanço Karı	71.216	86.745	21,8	-18,1	-15
Bilanço Zararı	4.801	21.815	354,4	205,5	217

100 BÜYÜK FİRMANIN SATIŞ PERFORMANSI (Milyon TL)

ÜRETİMDEN SATIŞLAR

796.867

606.117

NET SATIŞLAR

849.033

670.768

Bir önceki yıla göre 100 Büyük Firma'nın

- Üretimden Satışları **%31,5**
- Net Satışları **%26,6** arttı.
- Üretim, net satışlar içindeki payı, **%94**'e yükseldi. (90,4)

ÜFE %44,2
TÜFE %64,7

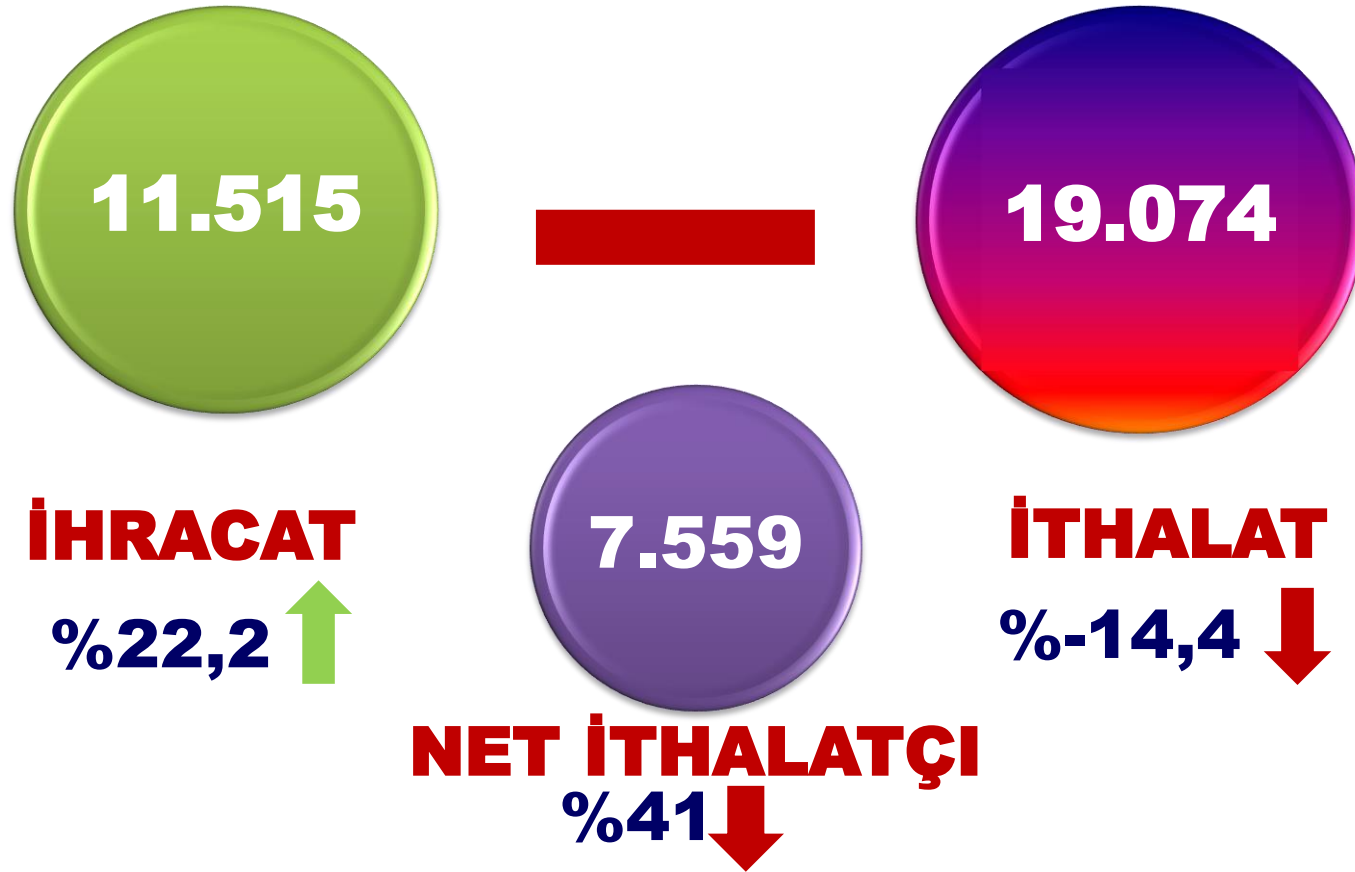
100 BÜYÜK FİRMANIN SEKTÖREL ÜRETİMDEN SATIŞLARI

SEKTÖR	Firma Sayısı	Üretimden Satışlar (Milyon TL)	Toplam İçindeki Pay (%)
KİMYASAL VE PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİ	19	476.207	59,8
GIDA SANAYİ	21	125.244	15,7
DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ	14	71.490	9,0
TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	12	31.791	4,0
TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ	10	27.474	3,4
MADEN, TOPRAK, MERMER ve CAM SANAYİ	6	18.206	2,3
KAĞIT VE BASIM SANAYİ	7	17.944	2,3
MAKİNA SANAYİ	3	9.924	1,2
ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ	4	8.098	1,0
İNŞAAT SANAYİ	1	5.633	0,7
AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ	2	3.873	0,5
ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ	1	983	0,1
TOPLAM	100	796.867	100

100 büyük firmanın üretimden satışlarının %60'ı kimya ve plastik ürünleri sanayide olup %84,4'ü kimya ve plastik, gıda ile demir-çelik-metal-döküm sanayide yoğunlaşmıştır.

(Milyon \$)

Türkiye imalat sanayi ihracatı içindeki payı %5 olan 100 büyük firmanın ihracatının üretimden satışlar içindeki payı %37'dir.

İhracatçı sektörlerimizin ithalata bağımlılığı, devam ediyor.

Zorlu küresel konjonktürde; Türkiye'nin ihracatı %0,5 artarken, 100 büyük firmamız ihracatını %22 artırmayı başarmıştır. Net ithalatçı görünse de, 2023 yılında ithalatını %14,4 azaltmıştır. Bu veriler 100 büyük firmanın daha çok yerli girdi kullanarak daha çok ihracat yaptığı anlamına gelmektedir.

100 BÜYÜK FİRMANIN SEKTÖREL İHRACATI

SEKTÖR	İhracat (Milyon Dolar)	Toplam İçindeki Pay (%)
KİMYASAL VE PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİ	6.572,6	57,1
GIDA SANAYİ	1.239,0	10,8
DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ	1.136,8	9,9
TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ	888,4	7,7
TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	793,3	6,9
MADEN, TOPRAK, MERMER ve CAM SANAYİ	285,6	2,5
MAKİNA SANAYİ	207,2	1,8
KAĞIT VE BASIM SANAYİ	164,8	1,4
ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ	161,9	1,4
AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ	38,7	0,3
İNŞAAT SANAYİ	13,8	0,1
ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ	12,7	0,1
TOPLAM 100	11.515	100

100 büyük firmanın ihracatının %77,7'si kimyasal ve plastik, gıda ve demir-çelik-metal-döküm ile sanayi tarafından gerçekleştirilmiştir.

2023 EBSO 100**100 Büyük Firmanın %56'sı****2022 İSO 500****500 Büyük Firmanın %52'si****Ar-Ge harcaması bildirdi.**

Türkiye'nin GSYH'sı içinde Ar-Ge harcamalarının payı **yüzde 1,32** iken, 100 büyük firmamızın ar-ge harcamalarının net satışlar içindeki payı **binde 16'dan binde 19'a yükselmiştir**. Ar-Ge harcaması cari olarak %55, reelde ise %4 artarak 1,6 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yapılan Ar-Ge harcamasının %42'si, yabancı sermayeli firmalara aittir.

ENFLASYON DÜZELTMESİ ETKİSİ

	2022/2023 DEĞİŞİM (%)	2022/2023 ENFLASYON DÜZELT. SONRASI DEĞİŞİM (%)
AKTİF/PASİF TOPLAMI	56,7	144
BORÇLAR	55,6	54,5
ÖZKAYNAKLAR	58,4	329

Enflasyon düzeltmesi, parasal olmayan kalemler için uygulanır ve işletmenin gerçek mali durumunu ortaya koyar.

Tabloda da görüldüğü gibi, bu kategorideki aktifler ve özkaynaklarda ciddi oranda artış görünmektedir.

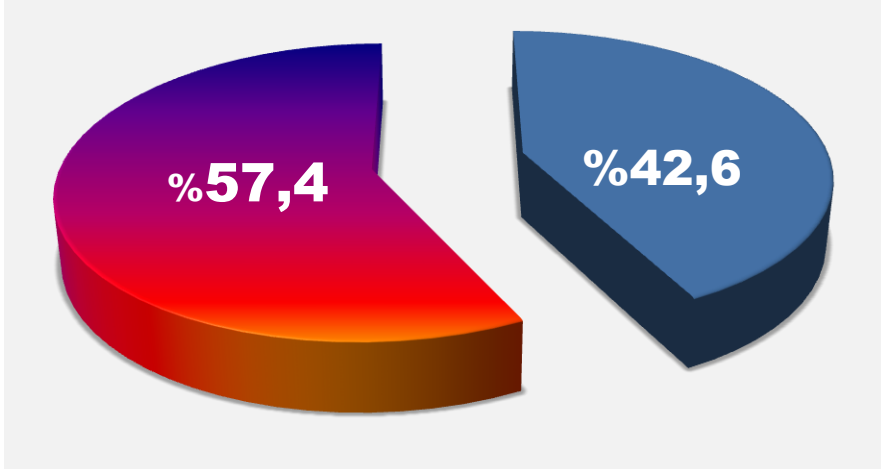
VUK'a göre bilanço, bağımsız denetimde de, bilanço ve gelir tablosu düzeltiliyor.

Vergiye tabi gelirin hesabında özkaynağı güçlü işletmeler lehine, özkaynağı düşük işletmeler aleyhine bir durum oluşabilmektedir. Özkaynağı zayıf, aktif varlıkları güçlü borçlu firmaların enflasyon düzeltmesi sonucu dönem karlarında artış gözlenir.

Özkaynak Payı

Borçların Payı

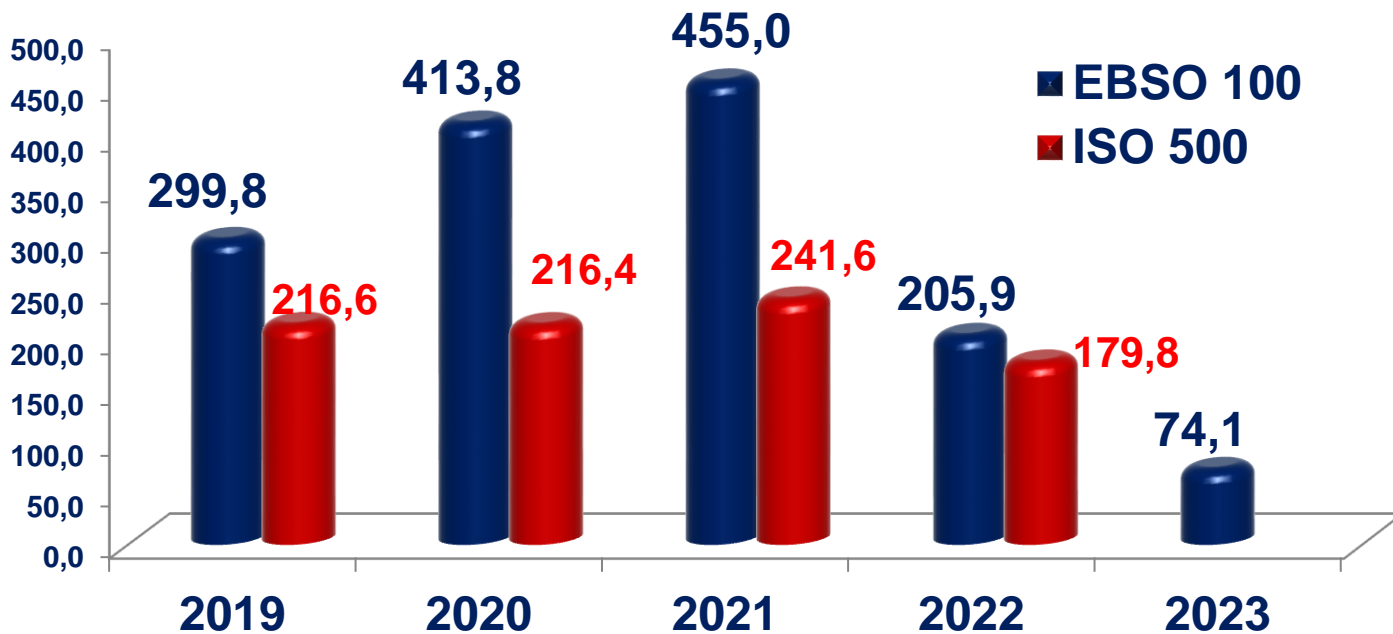
Enflasyon düzeltmesi ile toplam aktifler içinde borç ve özkaynak payı, yani firmaların kaynak yapısındaki denge değişmiştir.

Bugüne kadar ÖZKAYNAĞIN AKTİFLER içindeki payı %30'ların altında kalırken, **2023 yılında %57,4'e yükselmiştir.** Bu olması gereken yönde sağlıklı bir gelişmedir.

Son yıllarda kaynak yapısı içerisinde borçların oranının azalış eğiliminde olmasında, krediye ulaşımdaki zorluk ve maliyetlerinin yüksek olması etkili oldu. Ayrıca, kullanılan krediler de çok kısa vadeli rotatif, spot idi. Yani kredilerde hem talep, hem arz cephesinde geri çekilme söz konusu oldu.

Diğer yandan, toplam borçlar içinde **kısa vadeli borçların payının %77 oranında olması ise firmaların neden nakde/krediye ihtiyacı olduğunu ve finansman maliyetlerindeki artıştan çok fazla olumsuz etkileneceklerini de ortaya koymaktadır.** Dolayısıyla, 2024 yılı borçlu firmalar için oldukça zorlu geçecektir.

100 BÜYÜK FİRMANIN BORÇLULUK PERFORMANSI (%)

BORÇ/ÖZKAYNAK oranı, firmaların finansman ihtiyacını **özkaynaklarıyla mı, yoksa borç yoluyla mı** giderdiğini anlamamızı sağlar.

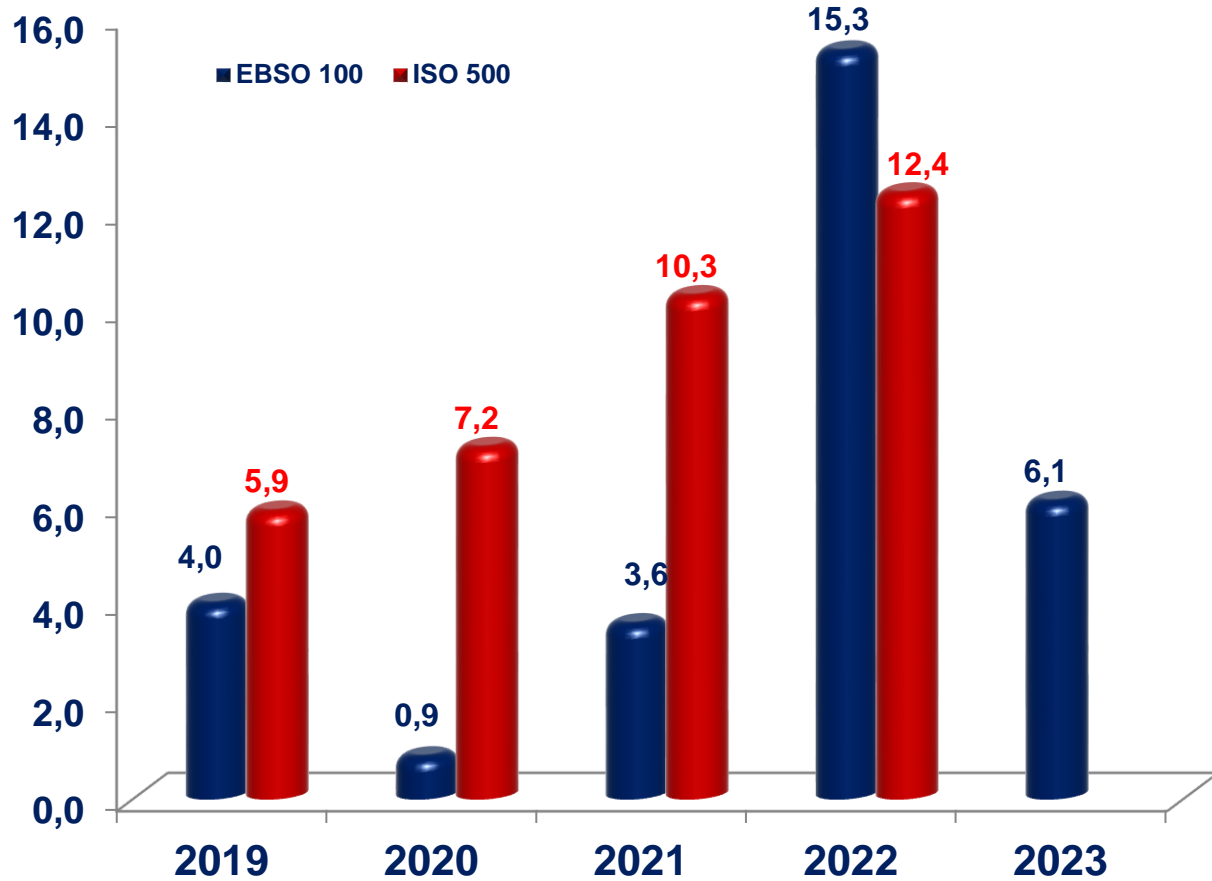
İç ve dış talepte yavaşlamanın devam edeceği beklentileri hakim ve finansman maliyetleri çok yüksek iken, firmaların özkaynakları ile finanse edilebilmesi oldukça önemlidir.

Borç/özkaynak oranının, 2021 yılında son 10 yılın en yüksek düzeyine ulaşılmasının ardından, 2022 yılının özellikle ikinci yarısından itibaren finansman temininde yaşanan kısıtlar, borç/özkaynak oranına doğrudan yansımış, oran %205,9'a kadar gerilemiştir. 500 büyük firmanın verisi ile de açık kısmen azalmıştı.

Borç bulmanın güçleştiği bir dönemde, enflasyon düzeltmesi etkisi ile de 2023 yılında oran %74'e kadar gerileyerek, bugüne kadar ki en olumlu sonuca ulaşılmıştır. **Zira, veri, Almanya'da %55,3, İtalya'da %89, İspanya'da %54,6'dır.**

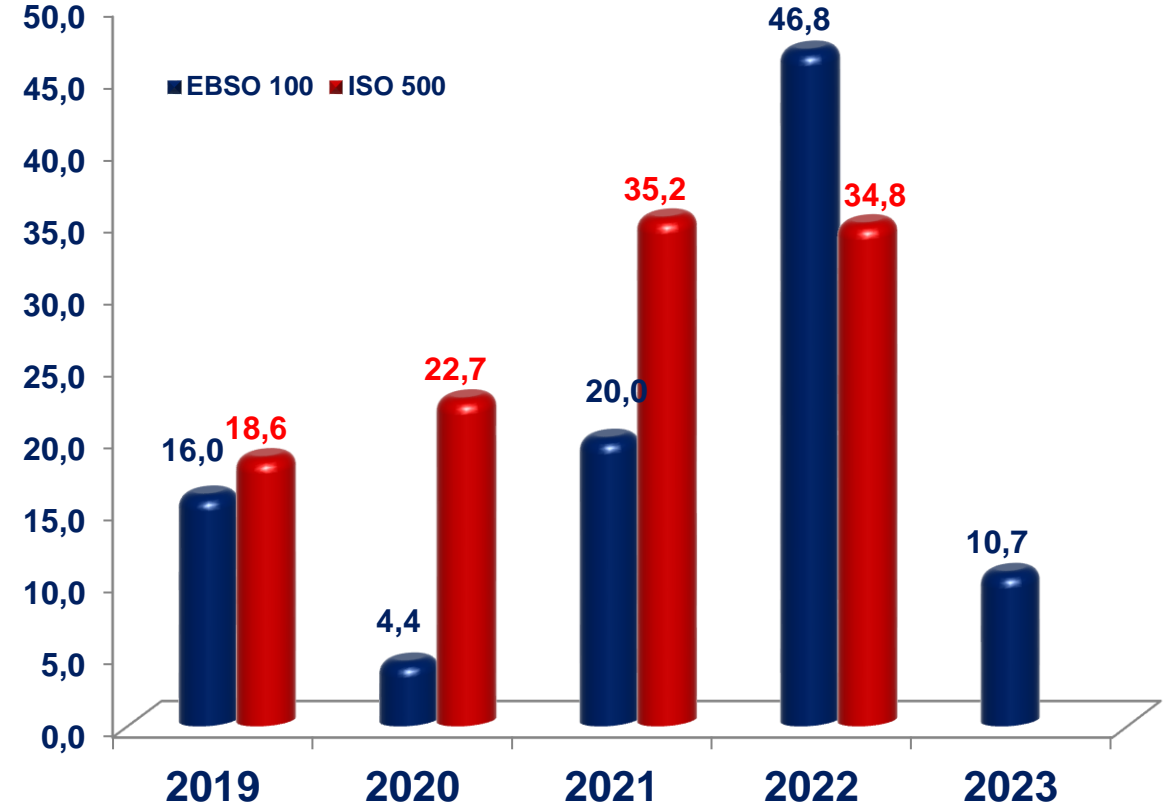

AKTİF KARLILIĞI (%)

Firmanın her 100 birimlik varlığına karşılık elde ettiği net karı gösterir. Geçen yılın 9 puan gerisindedir.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI (%)

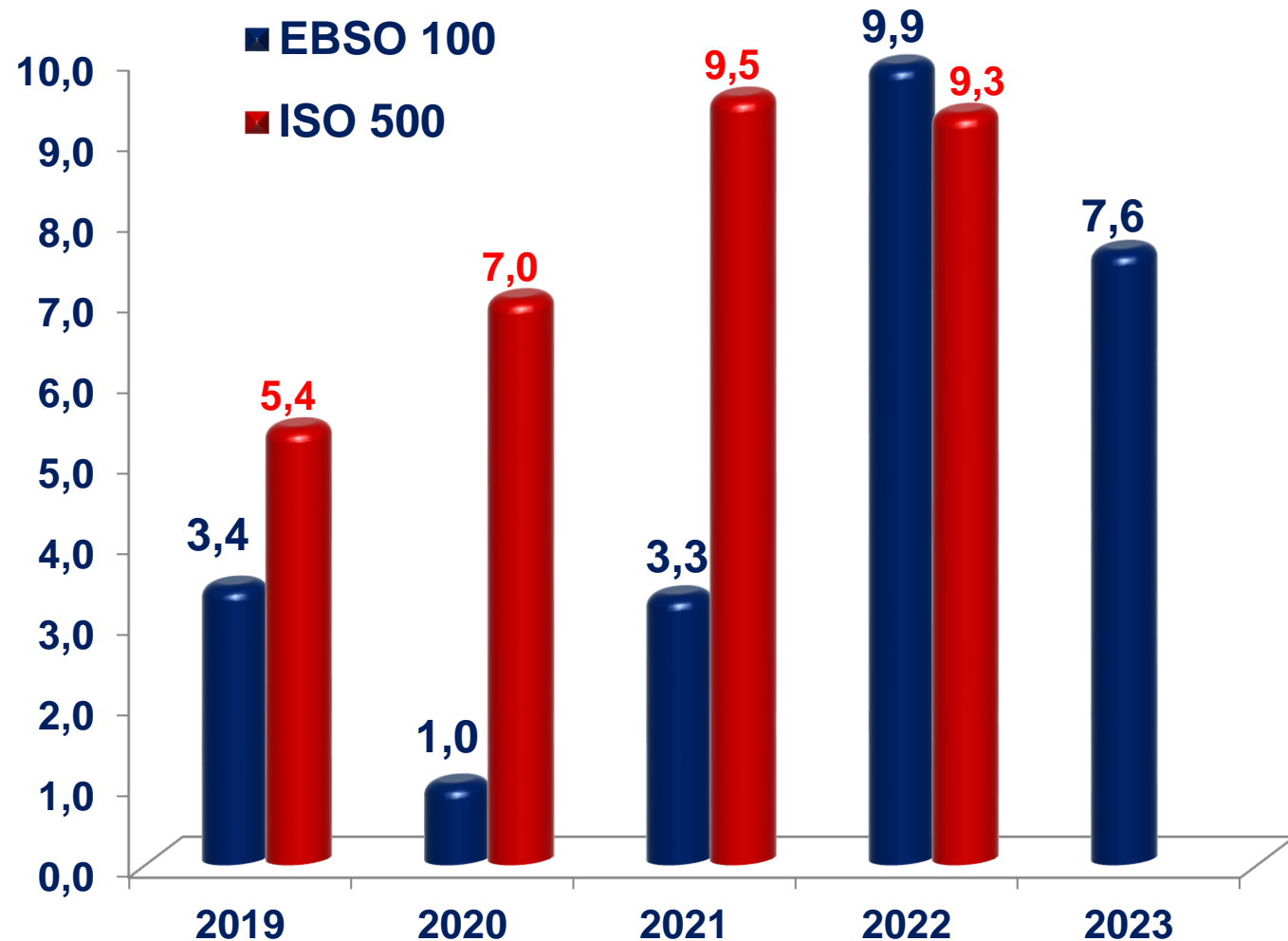

Özkaynaklar karşılığında elde edilen kar oranıdır. Geçen yılın oldukça gerisinde kalmıştır.

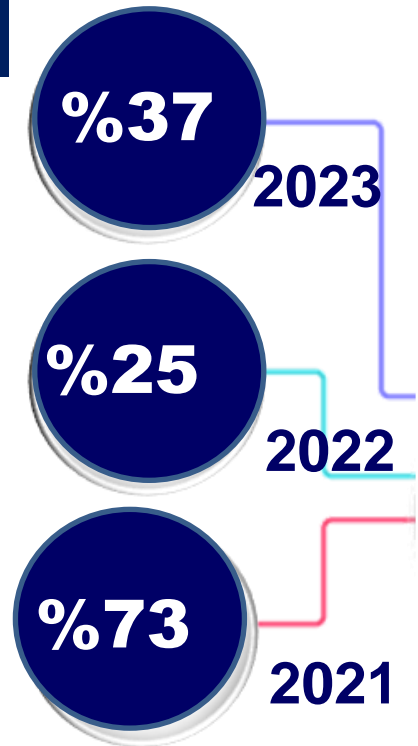
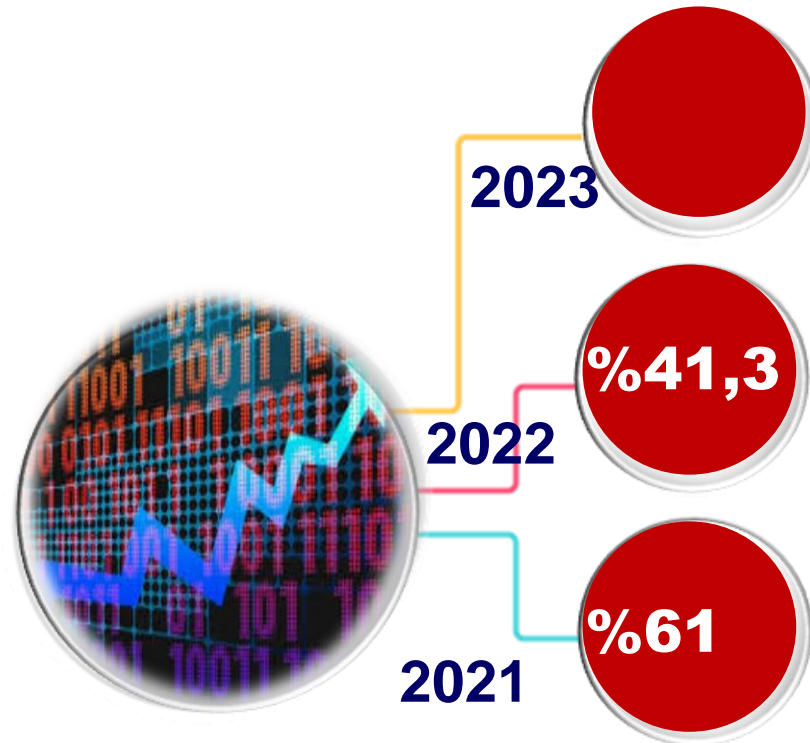

Karlılık oranları, işletme kaynaklarının ne ölçüde etkin kullanıldığını gösterir.

- Pandemi sonrasında sanayi ürünlerine olan talebin devamı ile ihracatın da artış seyrini sürdürmesi,
- Yüksek seyreden enflasyonun etkisi ile öne çekilen iç talep, karlılığı pozitif yönde etkilemeye devam etmiş, **geçen yıla göre 2,3 puan gerilese de, olağan karlılığının üstünde bir artış gerçekleşmiştir.**

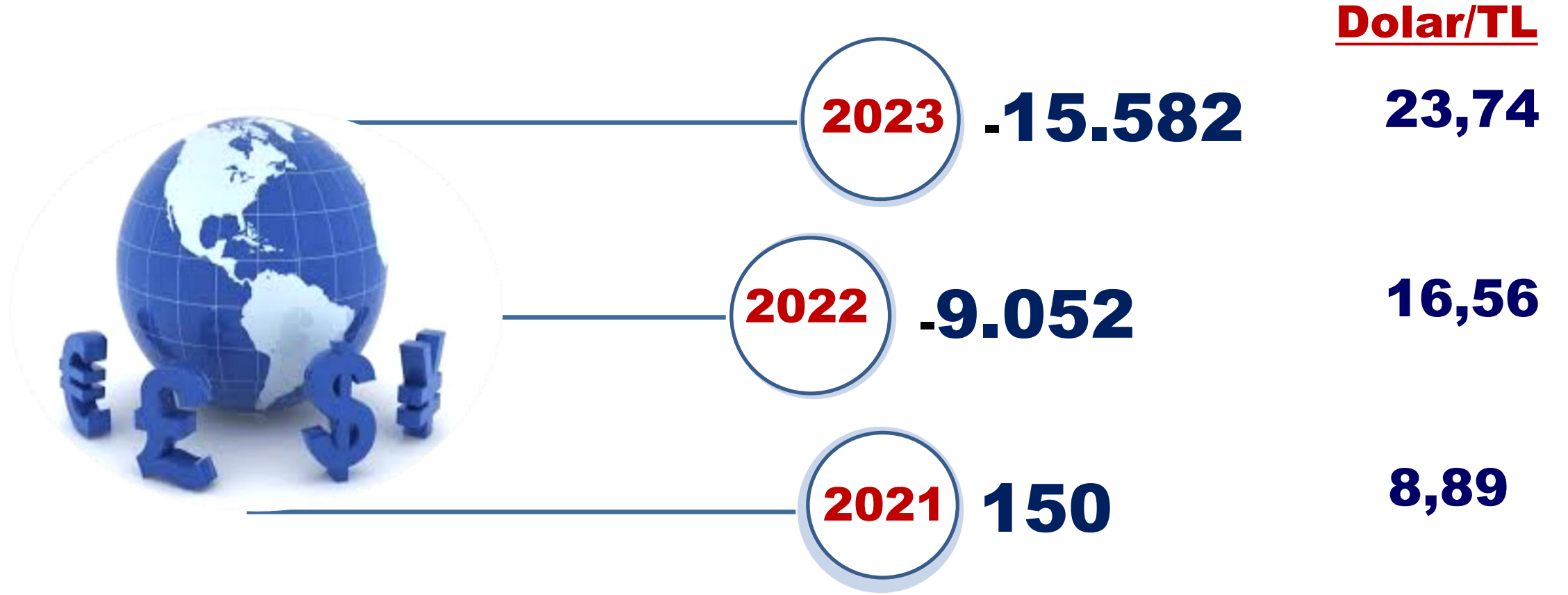
FİNANSMAN GİDERLERİNİN FAALİYET KARI İÇİNDEKİ PAYI (%)

EBSO 100**İSO 500**

2023 yılında faiz gideri %84, borçlar %55 oranında artarken, ana faaliyetlerinden elde edilen karın %37'si finansman giderlerine ayrılmıştır. 2022 yılının aksine faiz oranlarındaki yüksek artış, 2023 yılında finansman giderlerini %72 oranında artırmıştır.

2022 yılında %255 olan faaliyet karı, geçen yılın aksine, %18 ile sınırlı kalıp, finansman gideri daha yüksek artınca, 2023 yılında oran %37'ye yükselmiştir. Geçen seneki açıklamamızda %255 oranındaki artışın yapısal iyileşmeden çok konjonktürel bir sonuç olduğunu belirtmiştik. Bugün bunu teyit ettik.

KAMBIYO KAR/ZARAR (Milyon TL)

100 Büyük Firmamızın kambiyo hesabındaki artan zararında; döviz bulundurmaya ilişkin getirilen kısıtlar, Doların TL karşısında %43 oranında değerlenmesi, ihracatçı firmalarımızın rekabet gücünü azaltan düşük değerli kur yaklaşımı ile artan döviz pozisyonu açığı bulunması sayılabilir. Bu da şirketlerin bilanço ve nakit akışını olumsuz etkiliyor.

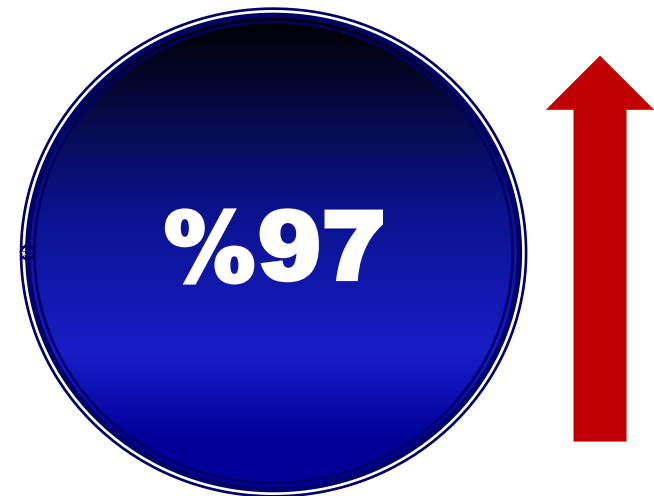
DEVREDEN KDV YÜKÜ

Uzun bir süredir çözüm bekleyen konularımızın başında devreden KDV yükü gelmektedir.

100 Büyük Firmanın KDV alacak miktarı bir önceki yıla göre; **%97** oranında artarak 7,5 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Firmalar, bir yandan finansman temini sorunu yaşarken, işletme faaliyetleri için sermayeye ihtiyaç duyarken, diğer yandan devreden KDV'sini alamamanın sıkıntısını yaşamaya devam etmektedir.

Bu nedenle KDV alacağı olan firmalara alacak tutarı oranında kredinin kamu bankalarınca faizsiz olarak verilmesi ve anapara geri ödemesinin de KDV iadeleri ile yapılması uygun olacaktır.

ÖZET DEĞERLENDİRME

- Gerek ulusal, gerekse küresel ekonomide büyümenin sınırlı gerçekleştiği, küresel mal ticaret hacminin daraldığı bir yılda **üretimden net satışlar, bir önceki yıla göre daha mütevazı artmıştır.**
- 100 büyük firmanın **üretim ve ihracat performansı ülke ortalamasının üzerinde** kalmıştır.
- Yüksek enflasyon, yüksek maliyetler ve kurun baskılanmasının etkileri verilere de yansımış, **reel olarak ise üretimden satışlar %12, net satışlar %15 azalmıştır.**
- **Enflasyon düzeltmesi etkisi ile mali kırılganlık** göstergelerinde iyileşme gözlenmiş, özkaynakların aktifler içindeki payı artmıştır.
- En fazla **ihracatçı sektörler, aynı zamanda en büyük ithalatçı** olmaya devam etmektedir.
- Faiz oranlarının yüksek kalması, finansman giderlerine olumsuz yansımıştır. Önümüzdeki dönemde de, **finansal koşullar, sanayi sektörünü daha fazla zorlayacak gibi görünmektedir.**
- **Satış karlılığı, bir önceki yıla göre gerilese** de, son yılların ortalamasının üstünde kalmıştır.
- **%194 oranında artan ücretler**, sanayicinin işgücü maliyetini açıkça ortaya koymaktadır.
- Hem 100 büyük, hem de 500 büyük çalışmada **firmaların sadece yarısı Ar-Ge için** kaynak ayırmıştır.

ÖZET DEĞERLENDİRME

- Dinamik yapısı ile her zorlu koşula adapte olma başarısını gösteren sanayicimiz, ekonomideki zorluklara rağmen yine yüksek bir performans ortaya koymuştur. Türk sanayicisinin bu dinamik üretkenliği artırılmalıdır. Bu çerçevede yüksek kredi maliyetleri ve yüksek ücret artışlarına; enerji fiyatlarında olası yeni artışlar ve düşük değerli kur maliyeti ilave edilmemelidir.
- Türkiye'nin çıkışının sıcak parada değil, ihracatta olduğu unutulmamalı, döviz açığımızı kapayan ihracatçımızın rekabetçiliği riske atılmamalıdır. İhracatçı, mevzuatlar ve girdi maliyetleri yönünden rakipleri karşısında haksız rekabete uğratılmamalıdır.

YILIN 2. YARISINDA KÜRESEL EKONOMİ İÇİN BEKLENTİLER

- Son 3 yılda olduğu gibi 2024 yılında da **küresel büyüme hızının %3'lerde** olması,
- En büyük pazarımız **AB ülkelerinde büyümenin ve ithalatın** 2023 yılına göre sınırlı da olsa artması,
- Borçlanma maliyetlerinin görece yüksek düzeyini koruması, mali desteğin durdurulması, Rusya-Ukrayna savaşının etkileri, verimlilikteki zayıf artış ve artan jeo-ekonomik ayrışma gibi faktörler düşük büyümede etkili olsa da, **küresel ekonomiye dair resesyon endişelerinin giderek zayıflaması**,
- Küresel enflasyonda hedeflenen seviyelere yaklaşıldığı için pek çok ülkenin Merkez Bankasının, para politikasında gevşemeye yönelmesi beklenirken, yüksek vergiler ve azalan hükümet harcamalarıyla yüksek kamu borcunu frenlemeyi amaçlayan maliye politikalarının, büyüme üzerinde baskı oluşturması, **yeni genişletici para, daraltıcı maliye politikaları koşullarına geçilecek olması**,
- **Artan jeopolitik gerilimlerden** kaynaklanan yeni fiyat artışlarının, yeni maliyetlere yol açması,
- **ABD seçimleri** ve olası sonuçlarına bağlı olarak yaşanabilecek politika değişmelerinin yeni siyasi ve ekonomik etkilerinin olması,
- **Çin-Rusya arasında güçlendirilmeye çalışılan stratejik ortaklığın**, yeni işbirliklerine, yeni yaptırımlara yön vermesi beklenmektedir.

YILIN 2. YARISINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN BEKLENTİLER

- 2023 yılında %4,5 büyüyen Türkiye ekonomisinin, 2024'te %3,0-%3,5 bandında büyümesi,
- Gerek tutar gerekse faiz boyutundan sıkılaştıran kredi koşulları ve enflasyonun satın alma gücü üzerindeki olumsuz etkisiyle, yılın geri kalanında hane halkı tüketiminin azalmaya devam etmesi,
- Yatırım faaliyetlerinin, depremden kaynaklı yeniden yapılanma ve **kentsel dönüşüm yatırımları nedeniyle kısmen güçlü kalması,**
- Enflasyonda zirve rakamları geride kalmakla birlikte, 2024 ve 2025 yıllarında **enflasyonun yüksek kalmaya devam etmesi,**
- 2024'ün ikinci yarısında **yüksek bütçe açığının artarak devam etmesi,** daha çok ithalattaki yavaşlamaya bağlı olarak **cari açıkta kısmi bir iyileşme olması** bekleniyor.

CUMHURİYETİMİZİN İKİNCİ YÜZYILINDA DAHA GÜÇLÜ SANAYİ, DAHA GÜÇLÜ TÜRKİYE İÇİN

- Ekonomik alanda rasyonellik, sosyal alanda uzlaşmacılık, politik alanda demokratiği ve kültürel alanda hoşgörüyü referans alan bir **TOPLUMSAL YAPI**
- Dünyadaki dönüşümü ve sanayimizin ihtiyacını karşılayacak, gençlerin yeteneklerini üretim ve inovasyona yansıtacak yeni bir **EĞİTİM SİSTEMİ**
- Ekonomide **İSTİKRAR, ÖNGÖRÜLEBİLİRLİK** ve **GÜVEN**in tesisi
- İlişki ilkesi yerine çalışma ve başarı ilkesinin her alanda referans alındığı **LİYAKATIN** yerleşmesi
- Yerli ve yabancı yatırımcıların Türkiye'yi tercih edeceği çekici bir **YATIRIM ORTAMI**
 - Etkin ve hızlı işleyen **HUKUK SİSTEMİ**
 - **YEŞİL VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM** seferberliği

@EYorgancilar
@ebsoorgtr

TEŞEKKÜRLER